

on-line >>> www.alnari.rs
mail to >>> office@alnari.rs

Naziv originala:
Sidney Sheldon's
AFTER THE DARKNESS
Tilly Bagshawe

Copyright © 2010 by Sheldon Family Limited Partnership, successor
to the rights and interests of Sidney Sheldon. All rights reserved.
Copyright © za srpsko izdanje Alnari d.o.o. 2011

ISBN 978-86-7710-598-3

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

SIDNI ŠELDON
I TILI BAGŠO

POSLE TAME

Prevela Milica Maletić

alnari
PUBLISHING
Beograd, 2011.

*Za Kerstin i Luisa Spara,
s ljubavlju.*

Pohlepa je dobra, jer nema boljeg sveta od ovog u kome vlada.

Pohlepa je ispravna.

Pohlepa dela.

Pohlepa razjašnjava suštinu evolutivnog
duha, probija se do nje i osvaja je.

Pohlepa, u svim svojim oblicima – pohlepa za
životom, za novcem, za ljubavlju, za znanjem –
obeležila je nadolazeći talas čovečanstva.

Gordon Geko, lik iz filma *Vol strit* iz 1987.

Prolog

Njujork, 15. decembar 2009.

SUDNJI DAN JE DOŠAO.

Bogovi su zahtevali žrtvu. Ljudsku žrtvu. U vreme starih Rimljana, kada bi grad ratovao, na bojnom polju ispred statue Marsa, boga rata, ritualno su davili neprijateljske vođe. Gomile vojnika slavile su i prizivale osvetu – ne pravdu. Krv.

Ovo nije stari Rim. To je Njujork modernog doba, žila kučavica civilizovane Amerike. Ali Njujork je takođe grad koji ratuje. Grad pun patnje, pobesnelih ljudi koji moraju nekoga okriviti za svoju bol. Današnja ljudska žrtva prineće se u sterilnoj, uređenoj zgradiji Krivičnog suda na Menhetnu. Ali žrtvovanje neće biti ništa manje krvavo iako se odigrava na takvom mestu.

Televizijske ekipe i horde jezivih posmatrača obično su se pojavljivale samo na suđenjima za ubistvo. Današnja optužena, Grejs Brukstajn, nije nikoga ubila. Bar ne direktno. Pa ipak mnogi bi Njujorčani bili presrećni da Grejs Brukstajn bude osuđena na električnu stolicu. Njen muž, kućkin sin, prevario ih je. Još gore, izigrao je zakon. Leni Brukstajn – *neka istrune u paklu* – nasmejao se bogovima u lice. Pa, sada se bogovi moraju umiriti.

Čovek čija je dužnost da ih umiri – okružni tužilac Andželo Mikele, narodni predstavnik – pogledao je preko sudnice u svoju

buduću žrtvu. Žena koja sedi na optuženičkoj klupi, s rukama mirno prekrštenim ispred sebe, ne izgleda kao kriminalac. Grejs Brukstajn, smerna, atraktivna plavuša u ranim dvadesetim, imala je ljupke, andeoske crte lica deteta. Budući da se kao tinejdžerka bavila gimnastikom, i dalje se držala kao plesačica, ispravljenih leđa, a imala je odmerene i elegantne pokrete ruku. Grejs Brukstajn bila je krhka. Delikatna. Prelepa. Takve žene muškarci instinkтивno žele da zaštite. I nju bi smatrali takvom da nije ukrala sedamdeset i pet milijardi u najdugotrajnijoj, najkatastrofalnijoj prevari u istoriji SAD.

Pad Kvoruma, investicionog fonda koji je osnovao Leni Brukstajn a čiji suvlasnik je njegova mlada žena, zadao je fatalan udarac već oslabljenoj američkoj ekonomiji. Brukstajnovi su zajedno gurnuli mnoge porodice u siromaštvo, uništili čitave industrije i bacili na kolena nekada uticajni finansijski centar Njujorka. Ukrali su više od Madofa, ali to nije najbolnije. Za razliku od Madofa, Brukstajnovi nisu krali od bogatih, već od siromašnih. Njihove žrtve bili su obični ljudi: penzioneri, zanatlije, porodice fizičkih radnika koje su se već borile da prežive, te male dobrotvorne ustanove. Ubio se barem jedan mladi otac koji je bankrotirao zbog Kvoruma, ne mogavši podneti sramotu da vidi kako mu decu izbacuju na ulicu. Grejs Brukstajn je više puta iskazala izvesnu grižu savesti.

Naravno, bilo je onih koji su tvrdili da Grejs Brukstajn nije kriva za zločine koji su je doveli u ovu sudnicu. Da je Leni Brukstajn osmislio prevaru, a ne njegova žena. Okružni tužilac Andželo Mikelē prezirao je te ljude. *Sažaljivi liberali. Budale! Mislite da supruga nije znala šta se događa? Znala je. Sve je znala. Naprosto nije marila. Potrošila je vaše penzije, vaše životne uštedevine, novac za školovanje vaše dece... Samo je pogledajte! Da li je obučena kao žena koja mari zbog toga što ste ostali na ulici?*

Štampa je pridavala veliku važnost garderobi koju je Grejs Brukstajn nosila u sudnici. Danas, na dan donošenja presude, obukla je belu Šanelovu haljinu (sedam hiljada šeststo dolara), sako od buklea (pet hiljada dvesta dolara), obula Vitonove baletanke (hiljadu dvesta

dolara), uzela odgovarajuću tašnicu (osamnaest hiljada šeststo dolara) i ogrnula ekstravagantnu bundu od kanadske kune, dugu do poda, koju joj je muž specijalno naručio u Parizu, kao poklon za godišnjicu braka. Rano izdanje *Njujork posta* već je bilo po trafikama. Iznad fotografije cele figure Grejs Brukstajn dok ulazi u Sudnicu 14, naslov na glavnoj strani glasio je: DAJTE IM ONO ŠTO TRAŽE!

Okružni tužilac Andželo Mikele namerio je da se postara da se okončaju dani kada je Grejs Brukstajn dobijala ono što želi. *Uživajte u tom perju, gospo. Danas to nosite poslednji put.*

Andželo Mikele bio je visok, zgodan muškarac na polovini pete decenije. Nosio je jednostavno odelo firme Bruk Braders; gustu crnu kosu zaglađivao je unazad i zalizivao je sve dok mu na temenu ne zasija poput blistave crne kacige. Andželo Mikele bio je ambiciozan čovek i šef koji uliva strah – prestravlјivao je sve mlađe okružne tužioce – ali bio je dobar sin. Andželovi roditelji vodili su piceriju u Bruklinu. To jest, vodili su je dok Leni Brukstajn nije „izgubio“ njihovu životnu ušteđevinu i gurnuo ih u bankrot. Hvala bogu, Andželo zarađuje dobre pare. Da nije njegovih prihoda, Mikeleovi bi bili izbačeni na ulicu pod stare dane, potpuno osiromašeni poput toliko mnogo vrednih Amerikanaca. Što se Andžela Mikelea tiče, zatvor je bio previše dobar za Grejs Brukstajn. Ali to je bio početak. A upravo će je on tamo smestiti.

Pored Grejs, za optuženičkim stolom sedeо je čovek čiji je posao bio da ga zaustavi. Frensis Hamond Treći, poznat u njujorškom pravničkom društvu po nadimku Veliki Frenk, bio je najniži čovek u prostoriji. Sa sto šezdeset centimetara, jedva da je bio viši od svoje sićušne klijentkinje. Ali intelekt Frenka Hamonda nadmašivao je njegove protivnike i po tome je bio poput behemota*. Frenk Hamond, sjajan advokat odbrane s umom šahovskog velemajstora i moralom prljavog borca, bio je za Grejs Brukstajn „velika nada belog Brodveja“. Njegova specijalnost bila je da izigra porotu, razotkrivajući strahove i želje i predrasude koje ljudi nisu ni znali da imaju, i okrene ih u korist

* Zver koja se pominje u Bibliji; neki naučnici misle da se radi o vrsti dinosaurusa.

svojih klijenata. Samo protekle godine Frenk Hamond je postigao da budu oslobođeni presude dvojica mafijaških poglavara ubica i jedan zlostavljač deteta. Njegovi slučajevi bili su uvek ozbiljni, a njegovi klijenti bi na početku suđenja uvek imali male šanse. Grejs Brukstajn je isprva unajmila drugog advokata da je zastupa, ali je njen blizak prijatelj Džon Merival insistirao da ga otpusti i angažuje Velikog Frenka.

„Ti si nevina, Grejs. *Mi to znamo*. Ali ostali ne znaju. M-m-mediji žele da odeš na vešala, da te žigošu i raščereče. Jedino Frenk Hamond to može da preokrene. On je genije.“

Nikome nije bilo jasno zašto je Veliki Frenk dozvolio Grejs Brukstajn da se svakog dana pojavljuje u sudnici u garderobi koja toliko izaziva posmatrače. Činilo se kako je njena odeća dizajnirana da još više razbesni štampu, a da ne pominjemo porotu. Da li je to zaista bila kardinalna greška?

Ali Frenk Hamond nije pravio greške. Andželo Mikele je to znao bolje od bilo koga.

Postoji metod u ovom ludilu. Mora da postoji. Voleo bih samo da znam o čemu je reč.

Pa ipak, to i nije bilo važno. Danas je bio poslednji dan suđenja a Andželo Mikele je bio ubeđen da ništa nije propustio u slučaju. Grejs Brukstajn će potonuti. Prvo u zatvor. A potom u pakao.

GREJS SE PROBUDILA TOG JUTRA u gostinskoj sobi Merivalovih duboko spokojna. Sanjala je Lenija. Bili su na svom imanju na Nantaketu, a ono je od svih njihovih domova vrednih više miliona dolara, Grejs bilo oduvek omiljeno. Šetali su ružičnjakom. Leni ju je držao za ruku. Grejs kao da je osećala toplinu njegove kože, poznatu hrapavost njegovih dlanova.

„*Sve će biti dobro, dušo. Veruj u to, Grejs. Sve će biti u redu.*“

Ulazeći u sud ovog jutra, ruku pod ruku sa svojim advokatom, Grejs Brukstajn je osetila mržnju gomile, leđa su joj pržile stotine pari očiju. Čula je izvikivanja. *Kučka. Lažov. Lopov.* Ali ona se držala svog unutrašnjeg mira, Lenijevog glasa u svojoj glavi.

Sve će biti dobro.

Veruj.

Džon Merival je sinoć preko telefona rekao isto to. Hvala bogu što postoji Džon! Bez njega bi Grejs bila potpuno izgubljena. Svi ostali su je napustili u trenutku kada su joj bili potrebni – njeni prijatelji, čak i njene rođene sestre. *Pacovi na brodu koji tone.* Džon je nagnao Grejs Brukstajn da unajmi Frenka Hamonda. A sada će je Frenk Hamond spasiti.

Grejs je posmatrala kako taj mali vatreni čovek daje završnu reč, ponosito se šetajući napred-nazad pred porotom poput petla na seoskom imanju. Shvatila je samo deo onoga što je Hamond govorio. Nimalo se nije razumela u pravne argumente. Ali bila je potpuno ubeđena u to da će joj njen advokat izdejstvovati oslobođajuću presudu. Tada će, tek tada, otpočeti njen pravi posao.

Kada izadem slobodna iz ovog suda, biće to tek početak. Moram da sperem ljagu sa svog imena. A i s Lenijevog. Bože, ala mi nedostaje. Silno mi nedostaje. Zašto je Bog morao da mi ga oduzme? Zašto se bilo šta od ovoga moralo dogoditi?

Frenk Hamond je završio govor. Sada je bio red na Andžela Mikelea.

„Dame i gospodo porotnici. U poslednjih pet dana čuli ste mnoge složene pravne argumente, neke od mene, a neke od gospodina Hamonda. Nažalost, tako je moralo da bude. Razmara prevare u Kvorumu: sedamdeset i pet milijardi dolara...“

Andželo Mikele je zastao kako bi ljudi pojmili silinu te brojke. Čak i nakon mnogih meseci ponavljanja, svota koju su Brukstajnovi ukrali uvek je izazivala šok.

„... što znači da je, po svojoj prirodi, ovaj slučaj komplikovan. Činjenica da se i dalje ne zna gde je najveći deo tog novca, čini ga još komplikovanijim. Leni Brukstajn bio je zao čovek. Ali nije bio glup. Ni njegova supruga Grejs Brukstajn nije glupača. Dokumentacija koja je ostala iza njih u Kvorumu tako je zamršena, tako nerazgovetna da možda nikada nećemo povratiti taj novac. A verovatno ni ono što je od njega ostalo.“

Andželo Mikele pogledao je u Grejs s očiglednom mržnjom.
Barem dve porotnice jednakso su je odmerile.

„Ali kazaću vam šta nije komplikovano u ovom slučaju. Pohlepa.“

Nova pauza.

„Arogancija.“

Pa još jedna.

„Leni i Grejs Brukstajn su verovali da su iznad zakona. Poput mnogih drugih od njihove vrste, bogatih bankara s Vol strita koji su zlostavljali i opljačkali ovu našu veličanstvenu državu, koji su uzeli novac platiša poreza, vaš novac, i protračili ga s takvom sramotnom bezobzirnošću, Brukstajnovi ne veruju da se pravila *Malog naroda* primenjuju na njih. Dobro pogledajte gospođu Brukstajn, dame i gospodo. Vidite li ženu koja razume šta muči obične ljudi u ovoj zemlji? Da li vidite ženu kojoj je stalo do toga? Ja je ne vidim. Gledam u ženu koja se rodila u bogatstvu, koja se bogato udala, koja smatra da je bogatstvo – bestidno bogatstvo – njen bogom dano pravo.“

Na galeriji je Džon Merival prošaputao svojoj supruzi.

„Ovo nije p-p-pravni argument. To je lov na veštice.“

Okružni tužilac je nastavio.

„Grejs Brukstajn bila je partner u Kvorumu. Partner s jednakim udelom. Ona nije bila samo pravno odgovorna za upravljanja fondom. Bila je moralno odgovorna. Nemojte da vam to promakne. Grejs Brukstajn je znala šta njen muž radi. I ona je podržavala i podsticala svaki njegov korak na tom putu.

Ne dopustite da vas kompleksnost ovog slučaja prevari, dame i gospodo. Iza svih žargonskih izraza i ispod svih silnih papira, svih tih ofšor bankovnih računa i izvedenih transakcija, vidi se da je ono što se ovde dogodilo zaista veoma jednostavno. Grejs Brukstajn je ukrala. Ukrala je jer je pohlepna. Ukrala je jer misli da može proći nekažnjeno.“

Poslednji put je pogledao u Grejs.

„Ona i dalje misli da može proći nekažnjeno. Na vama je da joj dokažete koliko greši.“

Grejs Brukstajn posmatrala je kako okružni tužilac Andželo Mi-kele seda na mesto. Odigrao je veoma spektakularnu predstavu, bio je mnogo elokventniji od Frenka Hamonda. Porota je delovala kao da će ga spontano nagraditi gromoglasnim aplauzom.

Da me ne pokušava uništiti, bilo bi mi ga žao. Jadan čovek, toliko se trudio. I s takvom strašću! Možda bismo, da smo se sreli u drugim okolnostima, bili prijatelji.

Mediji su se slagali u pretpostavci da će porota odlučivati barem jedan dan. Brdo dokaza beše tako ogromno da je bilo teško zamisliti kako mogu odlučiti imalo brže. Međutim, nije prošao ni pun sat a porotnici su se vratili u Sudnicu 14. *Baš kao što je Frenk Hamond rekao da će uraditi.*

Sudija je svečano progovorio: „Jeste li doneli presudu?“

Glavni porotnik, pedesetogodišnji crnac, klimnuo je glavom.
„Jesmo, časni sude.“

„Dakle, kako se izjašnjavate? Da li je optužena kriva, ili nije kriva?“

Glavni porotnik pogledao je pravo u Grejs Brukstajn.

I nasmešio se.

KNJIGA 1

1.

Njujork, šest meseci ranije

ŠTA MISLIŠ, GREJSI? Crno ili plavo?“

Leni Brukstajn podigao je oba odela. Bila je to noć uoči Kvorumovog dobrotvornog bala, njujorske najglamurozniye godišnje zabave za prikupljanje novca za fondove, a on i Grejs su se spremali na spavanje.

„Crno“, odgovorila je Grejs, ne podigavši pogled. „Klasičnije je.“

Sedela je za svojim neprocenjivim toaletnim stolom od orahovine, iz doba Luja XVI, češljajući dugu plavu kosu. Svilena La perlina spavaćica boje šampanjca koju joj je Leni kupio prošle nedelje prianjala je uz njeno savršeno telo gimnastičarke, naglašavajući svaku oblinu. Leni Brukstajn je pomislio: *Ja sam srećan čovek*. Potom se naglas nasmejao. *A i to je previše blago rečeno*.

LENI BRUKSTAJN BIO JE NEPRIKOSNOVENI KRALJ Vol strita. Ali on nije iz kraljevske porodice. Danas svi u Americi prepoznaju razbacanog pedesetosmogodišnjaka: oštru sedu kosu, slomljeni nos nakon tuče iz detinjstva koji nikada nije namestio (zašto bi? pobjedio je), blistave, inteligentne oči boje cílibara. Zbog svih tih crta lica njegov je lik bio poznat običnim Amerikancima poput Ujka Sema ili Ronalda Makdonalda. Iz više razloga, Leni Brukstajn *jeste Amerika*.

Ambiciozan. Vredan. Darežljiv. Toplog srca. Nigde ga nisu voleli više nego ovde, u njegovom rodnom Njujorku.

Nije oduvek bilo tako.

Leniju, petom detetu i drugom sinu Džejkoba i Rejčel Brukstajn, dali su ime Leonard Alvin. Detinjstvo mu je bilo stravično. Kad je odrastao malo što ga je navodilo da pokaže kako je loše raspoložen ali su ga vidno razgnevljivale knjige i filmovi koji su težili da načine siromaštvo romantičnim. Memoari bede, tako su ih zvali. *Gde li su nestali ti momci?* Leni Brukstajn je odrastao u siromaštvu – rušilačkom siromaštvu koje uništava dušu – a u njemu nije bilo ničeg romantičnog ili plemenitog. Nije bilo *romantično* kada njegov otac dođe kući pijan i pred svom decom tuče njihovu majku dok ne izgubi svest. Ni ono kada se njegova draga starija sestra Roza bacila pod voz podzemne železnice nakon što su je tri člana bande iz siromašnog kvarta u kome su Lenijevi živeli silovala kad se jedne noći vraćala iz škole. Nije bilo *plemenito* kada su Lenija i njegovu braću napali u školi što jedu „smrđljivu“ jevrejsku hranu. Ili kada je Lenijeva majka sa trideset i četiri godine umrla od raka grlića materice, jer nije mogla uzeti bolovanje i otići lekaru čim su joj se javili bolovi u stomaku. Siromaštvo nije zbližilo Lenijevu porodicu. Ono ih je rastavilo. Onda ih je, jednog po jednog, razbilo u paramparčad. Sve osim Lenija.

Leni je napustio srednju školu sa šesnaest godina i otišao je od kuće. Nije se nije osvrnuo. Počeo je da radi za nekog zalagaoničara u Kvinsu, i na tom je poslu skupio još dokaza, ako mu je ijedan više trebao, da se siromašni ne „drže zajedno“ kada nastanu problemi. Međusobno su se hvatali za guše. Bilo je teško gledati kako starica zalaže predmete koji su za nju imali ogromnu sentimentalnu vrednost – ručni sat preminulog supruga, čerkinu dragocenost, srebrnu kašiku s krštenja – i dobija oskudnu šaku prljavih novčanica. Zalaagaoničaru Grejdiju ugradili su bajpas godinu dana pre nego što se Leni zaposlio kod njega. Hirurg je očigledno u isto vreme odstranio i njegovo saosećanje.

Gospodin Grejdi bi govorio Leniju: „Vrednost ne označava koliko nešto *vredi*, mali. To je bajka. Vrednost je suma koju je neko voljan da plati. Ili svota kojom pristaje da *bude plaćen*.“

Leni nije nimalo poštovao gospodina Grejdija, ni kao osobu ni kao poslovnog čoveka. Ali istinitost tih reči poklapala se s njegovim stavom. Kasnije, mnogo kasnije, one su postale temelj bogatstva Lenija Brukstajna i senzacionalnog uspeha Kvoruma. Leni Brukstajn je razumeo šta su obični, siromašni ljudi voljni da prihvate. Da ono što jedna osoba smatra vrednim druga ne smatra, a da na tržištu važe sasvim treće vrednosti.

Stari skot me tome naučio.

Priča o uspenju Lenija Brukstajna od zalagaoničarevog lakeja do milijardera kog cene u celom svetu postala je američka legenda, deo državnog folklora. Džordž Vašington nije umeo da slaže. Leni Brukstajn nije umeo da napravi lošu investiciju. Nakon uspešne serije klađenja na konje u kasnim tinejdžerskim godinama (Lenijev otac Džejkob Brukstajn bio je zagriženi kockar), Leni je odlučio da okuša sreću na berzi. Na Saratogi i Montičelu Leni je shvatio koliko je važno razviti sistem i vladati se u skladu s njim. Na Vol stritu, sistem su zvali model, ali smisao je bio isti. Za razliku od svog oca, Leni je bio sposoban i za to da preseče veze i ode kada mora. U filmu *Vol strit*, Majkl Daglas u ulozi Gordona Geka, pompezano je izjavio: „Pohlepa je dobra.“ Leni Brukstajn uopšte se nije slagao s tom izjavom. Pohlepa nije dobra. Naprotiv, pohlepnost je bila mana skoro svih neuspešnih investitora. *Disciplina* je dobra. Pronalaženje pravog modela i vladanje po tom modelu, pa kud puklo da puklo. To je bilo ključno.

Leni Brukstajn je već bio višestruki milioner kada je upoznao Džona Merivala. Ta dva muškarca nisu mogla imati manje zajedničkih tačaka. Leni je bio sposoban, samopouzdan, hodajuća bomba energije i životne radosti. Nikada nije pričao o svojoj prošlosti, jer nikada nije razmišljao o tome. Njegove sjajne oči boje ćilibara bile su uvek usmerene na budućnost, na sledeći poduhvat, sledeću

priliku. Džon Merival bio je iz više klase, stidljiv, intelligentan i sklon depresiji. Budući mršav i riđokos, u Harvardskoj poslovnoj školi dobio je nadimak Šibica. Diplomirao je kao najbolji u svojoj klasi, baš kao i njegov otac i deda. Svi, uključujući i samog Džona, očekivali su da će otići u neku firmu najvišeg ranga u Vol stritu, primera radi kod Goldmana ili Morgana, i započeti spori ali očekivani uspon do vrha. Ali onda je Leni Brukstajn banuo u Džonov život poput meteora i sve se izmenilo.

„Osnivam investicioni fond“, Leni je ispričao Džonu čim su se upoznali, na zabavi kod zajedničkog poznanika. „Donosiću odluke o investicijama. Ali potreban mi je partner, neko sa sigurnom zaledinom ko bi se postarao da nam pritiče spoljni kapital. Neko poput vas.“

Džon je bio polaskan. Niko nikada ranije nije verovao u njega. „Hvala vam. Ali ja nisam marketinski tip. V-v-v-verujte mi. Ja sam mislilac, ne t-t-trgovac.“ Pocrveneo je. *Prokletje mucanje. Zašto, dođavola, ne mogu to već jednom da prevaziđem?*

Leni je pomislio: *A uz to i muca. Nisi mogao da zamislis boljeg tipa. On je savršen.*

Leni je nastavio: „Slušajte. Trgovci ne vrede mnogo. Meni treba neko neupadljiv i poverljiv. Neko ko može navesti jednog švajcarskog bankara, osamdesetpetogodišnjaka, da mu poveri životnu uštedevinu svoje majke. Ja to ne mogu. Previše sam...“ Zamislio se da nađe pravu reč. „Upadljiv. Potreban mi je neko ko će navesti menadžera penzionog fonda, nesklonog riziku, da pomisli: ‘Znate šta? Ovaj momak je iskren. I zna svoj posao. Dopada mi se više od onog visprenog hvalisavog klinca iz Morgan Stenlija.’ Kažem vam, Džone, to ste *vi*.“

Taj razgovor vodili su pre petnaest godina. Od tada je Kvorum narastao do najvećeg, najprofitabilnijeg investicionog fonda svih vremena, čiji pipci dosežu do svakog aspekta američkog života: nekretnina, hipoteka, ručne proizvodnje, usluga, tehnologije. Jednog od šest Njujorčana – jednog od šest – zaposlila je neka kompanija čiji je budžetski balans zavisio od poslovanja Kvoruma. A poslovanje